

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starogardzkim w 2008 roku (część prognostyczna)

Starogard Gdański, sierpień 2009 r.
Opracował: Marcin Lempkowski

Sytuacja absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych

Niniejsze opracowanie stanowi drugą część raportu rocznego „Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starogardzkim w 2008 roku”. Część pierwsza – diagnostyczna ukazała się w marcu 2009 roku i dostępna jest na stronie internetowej naszego Urzędu Pracy. Raport roczny przedstawia sytuację na lokalnym rynku pracy w odniesieniu do posiadanych przez bezrobotnych zawodów (wyuczonych i wykonywanych) na tle zgłaszanego przez pracodawców zapotrzebowania na pracowników.

Część druga (prognostyczna) zawiera informacje dotyczące popytu na pracę w zakładach pracy oraz stanu absolwentów szkół wyższych wg szkół i grup kierunków za rok akademicki 2007/2008. Ze względu na to, że otrzymane przez powiatowe urzędy pracy dane dotyczące popytu na pracę zostały zaprezentowane przez GUS w układzie wojewódzkim, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej uznało, że nie będą one mogły być wykorzystane w opracowaniach przez powiatowe urzędy pracy. Z tego właśnie powodu nasz ranking został ograniczony do zaprezentowania jedynie sytuacji absolwentów szkół na powiatowym rynku pracy. Natomiast dane dotyczące popytu na pracę w województwie pomorskim dostępne są w opracowaniach Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku.

W tabeli 1 została przedstawiona struktura bezrobotnych absolwentów, którzy po skończonej szkole ponadgimnazjalnej zarejestrowali się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Starogardzie Gdańskim i na dzień 31 grudnia 2008 roku pozostawali dalej osobami bezrobotnymi. Wyniki te zostały zaprezentowane z podziałem na zawód uzyskany w procesie kształcenia szkolnego.

Tabela nr 1. Bezrobotni absolwenci wg zawodów zarejestrowani w powiecie starogardzkim – stan na koniec 2008 r.

Lp.	Nazwa zawodu	Ogółem	Kobiety
1	Bez zawodu (osoby po liceach ogólnokształcących i liceach profilowanych)	104	67
2	Sprzedawca	47	44
3	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	8	6
4	Kucharz małej gastronomii	8	4
5	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	5	5
6	Technik rolnik	3	0
7	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	3	2
8	Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]	3	1
9	Magazynier	3	1
10	Mechanik pojazdów samochodowych	3	0
11	Robotnik gospodarczy	3	1
12	Pozostali informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0
13	Pielęgniarka	2	2
14	Nauczyciel wychowania fizycznego	2	0
15	Ekonomista	2	2

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starogardzkim w 2008 r.
(część prognostyczna)

16	Politolog	2	1
17	Specjalista administracji publicznej	2	2
18	Technik organizacji usług gastronomicznych]	2	1
19	Kucharz	2	1
20	Kelner	2	1
21	Ślusarz	2	0
22	Piekarz	2	0
24	Geograf	1	0
25	Oceanolog	1	1
26	Programista	1	0
27	Administrator sieci informatycznej	1	0
28	Inżynier telekomunikacji	1	0
29	Doradca rolniczy	1	1
30	Inżynier zootechniki	1	1
31	Specjalista bankowości	1	1
32	Pedagog	1	1
33	Socjolog	1	1
34	Technik geodeta	1	1
35	Technik ochrony środowiska	1	0
36	Technik mechanik	1	0
37	Technik technologii wyrobów skórzanych	1	1
38	Terapeuta zajęciowy	1	1
39	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	1	1
40	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	1	1
41	Zaopatrzeniowiec	1	0
42	Księgowy [samodzielny]	1	1
43	Opiekun w domu pomocy społecznej	1	1
44	Plastyk	1	1
45	Fakturzystka	1	1
46	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	1	1
47	Hodowca koni	1	1
48	Rolnik pracujący na własne potrzeby	1	1
49	Dekarz	1	0
50	Pozostali malarze budowlani i pokrewni	1	0

W powiecie starogardzkim wśród bezrobotnych absolwentów kończących szkołę w 2008 roku dominujący odsetek stanowili młodzi ludzie nieposiadający żadnych kwalifikacji zawodowych – byli to absolwenci Liceów Ogólnokształcących i Liceów Profilowanych. Ta grupa osób stanowi największy odsetek bezrobotnych absolwentów, część z nich studiuje w systemie wieczorowym lub zaocznym, tak, aby w niedługim czasie uzyskanie kwalifikacje zawodowe cenione przez pracodawców. Natomiast druga część z tej populacji po zakończonej szkole średniej nie podjęła dalszej nauki, a tym samym jedynie przez staże absolwenckie lub szkolenia może uzyskać niezbędne kwalifikacje, które mogą im pomóc opuścić rejestry osób bezrobotnych.

Na terenie powiatu starogardzkiego znajduje się jedna uczelnia wyższa kształcąca studentów w następujących kierunkach: ekonomia, politologia, informatyka i ekonometria. Szczegółowe dane dotyczące studentów znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela nr 2. Pomorska Wyższa Szkoła Polityki Społecznej i Gospodarczej w Starogardzie Gdańskim

WYSZCZEGÓLNIENIE a - ogółem b - studia zawodowe (pierwszego stopnia) razem c - studia zawodowe (pierwszego stopnia) z tytułem inżyniera d - studia zawodowe (pierwszego stopnia) z tytułem licencjata e - studia magisterskie jednolite f - studia magisterskie uzupełniające (drugiego stopnia)	Na studiach						
	ogółem	w tym kobiety	stacjonarnych		niestacjonarnych		
			razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	
1	2	3	4	5	6	7	
Ekonomia	a	116	91	12	9	104	82
	b	116	91	12	9	104	82
	c	0	0	0	0	0	0
	d	116	91	12	9	104	82
	e	0	0	0	0	0	0
	f	0	0	0	0	0	0
Politologia	a	95	65	20	15	75	50
	b	95	65	20	15	75	50
	c	0	0	0	0	0	0
	d	95	65	20	15	75	50
	e	0	0	0	0	0	0
	f	0	0	0	0	0	0
Informatyka i ekonometria	a	29	4	9	3	20	1
	b	29	4	9	3	20	1
	c	0	0	0	0	0	0
	d	29	4	9	3	20	1
	e	0	0	0	0	0	0
	f	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM	a	240	160	41	27	199	133
	b	240	160	41	27	199	133
	c	0	0	0	0	0	0
	d	240	160	41	27	199	133
	e	0	0	0	0	0	0
	f	0	0	0	0	0	0

Źródło: GUS: badania absolwentów szkół wyższych w roku akademickim 2007/2008

Sytuacja na lokalnym rynku pracy w dużej mierze zależy od ogólnej sytuacji gospodarczej kraju i regionu. Wzrost gospodarczy zwykle niesie za sobą wzrost popytu na pracę oraz spadek poziomu bezrobocia, natomiast recesja prowadzi do spadku zapotrzebowania na pracę oraz wzrostu bezrobocia. Niezależnie jednak od zmian sytuacji gospodarczej istnieją przynajmniej dwie grupy osób, których pozycja na rynku pracy jest szczególnie niekorzystna. Są to młode osoby rozpoczynające ścieżkę kariery zawodowej oraz osoby starsze. Do jednej i drugiej grupy przyłgnęły pewne stereotypy, utrudniające im awans i karierę. Pierwsza z grup uznawana jest jako perspektywiczna, ale bez potencjału, druga – z potencjałem, ale bez perspektyw. Niebagatelną rolę w poprawie sytuacji tych osób odgrywają podmioty edukacyjne, w tym szczególnie szkoły zawodowe, średnie i wyższe¹.

Z prowadzonych badań wynika, że absolwenci na rynku pracy mają większe szanse na znalezienie pracy niż osoby po pięćdziesiątce. Wynika to nie tyle z obiektywnych wymagań rynku pracy lub pracodawców, ale raczej z samoograniczania swoich szans przez pięćdziesięciolatków. Cechy, które pracodawcy cenią u absolwentów dotyczą w pierwszym rzędzie elementów związanych z konkurencyjnością firmy na rynku, z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa na rynku zewnętrznym – należy więc przypuszczać, iż do tego typu zadań będą kierowani właśnie absolwenci i młodzi pracownicy².

Przyglądając się sytuacji osób znajdujących się na rynku pracy nie sposób pominąć obrazu tej grupy ludzi, która już za kilka lat w zależności od decyzji, którą podejmie już niebawem wpisze się w lokalny rynek pracy. Grupę tę stanowią uczniowie klas III gimnazjum. Z przeprowadzonych badań³ wynika, że uczniowie zadeklarowali chęć nauki w następujących szkołach ponadgimnazjalnych:

- Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Starogardzie Gdańskim – 290 uczniów
- I Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim – 277 uczniów
- II Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim – 271 uczniów
- Technikum Nr 1 w Starogardzie Gdańskim – 242 uczniów
- Technikum Nr 2 w Starogardzie Gdańskim – 67 uczniów
- Technikum w Owidzu – 65 uczniów
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Skarszewach – 42 uczniów
- Technikum w Bolesławowie – 41 uczniów
- III Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim – 33 uczniów
- Technikum w Skórczu – 22 uczniów
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Skórczu – 21 uczniów

¹ „Równi na rynku pracy?” Praca zbiorowa pod redakcją Joanny Frycy, Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku, s.71

² Tamże, s. 119

³ Badanie przeprowadzone przez Starostwo Powiatowe w dniach 13.01-16.01.2009 r. na grupie 1715 uczniów klas III w gimnazjum

- Liceum Ogólnokształcące w Owidzu – 19 uczniów
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Czarnej Wodzie – 19 uczniów
- Liceum Ogólnokształcące w Skórczu – 16 uczniów
- Liceum Ogólnokształcące w Bolesławowie – 13 uczniów
- Technikum w Smętowie – 7 uczniów
- Starogardzkie Szkoły Autonomiczne. Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim – 4 uczniów
- Technikum w Czarnej Wodzie – 2 uczniów
- Liceum Ogólnokształcące w Czarnej Wodzie – 2 uczniów
- Inne szkoły spoza powiatu starogardzkiego – 47 uczniów

Uczniowie zostali zapytani również o zawody, w których zamierzają się kształcić. Wyniki prezentują się następująco:

- Mechanik pojazdów samochodowych – 74 uczniów
- Sprzedawca -58 uczniów
- Elektryk / Elektromechanik – 50 uczniów
- Fryzjer – 49 uczniów
- Kucharz – 42 uczniów
- Stolarz – 38 uczniów
- Ślusarz – 20 uczniów
- Piekarz / Cukiernik – 19 uczniów
- Rolnik – 19 uczniów
- Blacharz – 13 uczniów
- Malarz – 9 uczniów
- Lakiernik – 6 uczniów
- Rzeźnik – 5 uczniów
- Tapicer – 4 uczniów
- Hydraulik – 4 uczniów
- Mechanik maszyn rolniczych – 4 uczniów
- Spawacz – 3 uczniów
- Kwiaciarka – 3 uczniów
- Kosmetyczka – 2 uczniów
- Kierowca – 1 uczeń

- Aktor – 1 uczeń
- Cieśla – 1 uczeń
- Dekarz – 1 uczeń
- Tokarz – 1 uczeń
- Uczniowie niezdecydowani - 27

Wybory gimnazjalistów klas III różnią się od obecnych wyborów osób, które uczęszczają do szkół ponadgimnazjalnych. Tabela poniższa przedstawia szkoły, do których uczęszczają uczniowie i zawody, jakie zdobędą po zakończeniu szkoły.

Tabela nr 3. Wykaz uczeni w poszczególnych szkołach powiatu starogardzkiego w stanu na dzień 31.12.2008 roku.

Lp.	Nazwa Szkoły	Zawód wyuczony	Liczba absolwentów w 2008 roku	Przewidywana liczba absolwentów w 2009 roku
1	Prywatne Policealne Studium Zawodowe "Wiedza" w Starogardzie Gdańskim	Technik informatyk	15	19
		Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	0	16
		Pracownik administracyjny	0	13
2	Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Witolda Lutosławskiego w Starogardzie Gdańskim	Muzyk	7	25
3	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Starogardzie Gdańskim	Kucharz małej gastronomii	13	10
		Ogrodnik	0	8
		Cukiernik	0	3
		Stolarz	8	5
4	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Czarnej Wodzie	Kucharz małej gastronomii	1	5
		Fryzjer	1	1
		Sprzedawca	7	7
		Ślusarz	2	4
		Cukiernik	1	1
		Piekarz	2	0
		Stolarz	8	7
5	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Skórczu	Mechanik pojazdów samochodowych	0	1
		Kucharz	2	2
		Fryzjer	0	1
		Sprzedawca	7	9
		Malarz/tapeciarz	1	1
		Lakiernik samochodowy	1	0
		Blacharz samochodowy	0	1
		Elektromonter instalacji elektrycznych	0	4
		Piekarz	0	3
Stolarz	0	1		

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starogardzkim w 2008 r.
(część prognostyczna)

6	Liceum Profilowane w Skórczu	Bez zawodu	45	26
7	Wojewódzka Szkoła Policealna dla Młodzieży w Starogardzie Gdańskim	Masażysta	0	22
		Terapeuta zajęciowy	20	12
		Opiekun w domu pomocy społecznej	17	0
8	Wojewódzka Szkoła Policealna dla Dorosłych w Starogardzie Gdańskim	Ratownik medyczny	0	32
		Asystent osoby niepełnosprawnej	0	14
		Opiekun w domu pomocy społecznej	0	52
9	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Skarszewach	Piekarz	2	13
10	Policealne Studium Menedżerskie Novum w Starogardzie Gdańskim	Technik informatyk	0	9
		Masażysta	0	16
		Pracownik administracyjny	0	8
11	Liceum Profilowane w Bolesławowie	Bez zawodu	46	33
12	Technikum w Bolesławowie	Technik hodowca koni	29	24
		Technik rolnik	34	22
		Technik agrobiznesu	0	27
13	Technikum Uzupełniające dla Dorosłych	Technik mechanizacji rolnictwa	20	0
14	Szkoła Policealna w Bolesławowie	Technik architektury krajobrazu	0	21
		Technik hodowca koni	32	27
		Technik rachunkowości	20	0
15	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 w Starogardzie Gdańskim	Mechanik pojazdów samochodowych	26	42
		Kucharz małej gastronomii	25	28
		Fryzjer	4	6
		Sprzedawca	75	59
		Murarz	0	2
		Dekarz	2	0
		Monter instalacji gazowych	4	5
		Malarz/tapeciarz	4	4
		Lakiernik samochodowy	2	1
		Błacharz samochodowy	6	8
		Ślusarz	12	14
		Elektromechanik pojazdów samochodowych	1	6
		Elektromonter instalacji elektrycznych	14	6
		Monter elektronik – układy elektroniczne automatyki przemysłowej	2	2
		Rzeźnik wędliniarz	1	1
		Cukiernik	8	4
		Piekarz	17	6
Stolarz	23	14		
Krawiec	2	2		
Tapicer	0	5		
16	II Liceum Profilowane w Starogardzie Gdańskim	Bez zawodu	18	19
17	Technikum nr 2 w Starogardzie Gdańskim	Technik mechanik	11	25
		Technik technologii drewna	8	10
18	Technikum Uzupełniające dla Dorosłych w Starogardzie Gdańskim	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0	3
		Technik handlowiec	16	8

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starogardzkim w 2008 r.
(część prognostyczna)

19	I Liceum Profilowane w Starogardzie Gdańskim	Bez zawodu	177	106
20	Technikum nr 1 w Starogardzie Gdańskim	Technik informatyk	64	0
		Technik handlowiec	0	27
		Technik ekonomista	29	70
21	Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 1 w Starogardzie Gdańskim	Technik informatyk	0	36
22	Liceum Profilowane w Owidzu	Bez zawodu	51	52
23	Technikum w Owidzu	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	33	33
		Technik organizacji usług gastronomicznych	27	0
24	Technikum Żywienia i Gospodarstwa Domowego w Smętowie Granicznym	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	31	55
25	Policealne Studium dla Dorosłych w Smętowie Granicznym	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0	12
26	Szkoła Informatyki i Internetu w Starogardzie Gdańskim	Technik informatyk	36	38
27	Szkoła Europejska „EURODOLLEGE” w Starogardzie Gdańskim	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	0	15
		Technik spedytor	9	0
		Pracownik administracyjny	22	5
		Technik rachunkowości	0	14
28	Szkoła Zdrowia i Urody w Starogardzie Gdańskim	Fryzjer	0	18
		Technik usług kosmetycznych	12	18
29	Szkoła Turystyki w Starogardzie Gdańskim	Technik obsługi turystycznej	8	11
		Technik hotelarstwa	10	13
30	Liceum Ogólnokształcące w Bolesławowie	Bez zawodu	22	37
31	Liceum Ogólnokształcące w Owidzu	Bez zawodu	53	87
32	III Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim	Bez zawodu	0	68
33	I Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim	Bez zawodu	249	235
34	Liceum Ogólnokształcące w Skórczu	Bez zawodu	68	60
35	Starogardzkie Autonomiczne Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim	Bez zawodu	9	10
36	Liceum Ogólnokształcące w Czarnej Wodzie	Bez zawodu	0	25
37	II Liceum Ogólnokształcące w Starogardzie Gdańskim	Bez zawodu	240	237

Źródło: System Informacji Oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Absolwenci z ostatnich kilku lat są lepiej wykształceni niż generacja z początku i połowy lat 90. Najnowsze pokolenie absolwentów wkracza na rynek lepiej przygotowana do pracy. Mają oni przed wszystkim wyższe kwalifikacje, coraz więcej młodych ludzi wybiera ścieżkę edukacji z nastawieniem na najwyższy poziom wykształcenia, stąd rosnący odsetek uczniów liceów ogólnokształcących.

Z punktu widzenia szans absolwentów na rynku pracy ważny jest także poziom nauczania w szkole, dostosowanie programu kształcenia do potrzeb pracy zawodowej, a więc prawidłowe proporcje pomiędzy zajęciami teoretycznymi i praktycznymi, jakość realizowanych zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, a także możliwości wyboru zajęć dodatkowych.

Nie ulega wątpliwości, że możliwie szybkie pozyskanie interesującej pracy po zakończeniu nauki jest ważnym celem dla zdecydowanej większości absolwentów. Możliwość zrealizowania tych dążeń ma istotne znaczenie dla młodych ludzi, którzy wkraczając w dorosłe życie i samodzielność zawodową oczekują pozytywnej konfrontacji swoich wyobrażeń z rzeczywistością, pomyślnego sprawdzenia swoich kwalifikacji z wymaganiami na konkretnym stanowisku, zrealizowania swoich oczekiwań związanych z pracą. Niestety, te oczekiwania absolwentów okazywały się często niemożliwe do osiągnięcia, przynajmniej zaraz po ukończeniu nauki.

Szanse absolwentów na uzyskanie pracy zaraz po ukończeniu nauki są dość silnie zróżnicowane w zależności od poziomu wykształcenia. Stosunkowo największe możliwości podjęcia pracy mają absolwenci szkół wyższych, a następnie z wykształceniem zasadniczym zawodowym, najmniejsze zaś – absolwenci szkół średnich ogólnokształcących. W lepszej sytuacji po ukończeniu nauki są też mężczyźni niż kobiety⁴.

Oczekiwania pracodawców nie tylko w stosunku do absolwentów stale rosną. To pracodawcy dyktują warunki na rynku pracy, wyraźnie określają swoje oczekiwania względem umiejętności i predyspozycji jakie powinien spełniać kandydat do zatrudnienia. Oczekują, aby potrafił wykonywać zadania zawodowe zgodnie ze standardami obowiązującymi na stanowiskach pracy i obdarzony był m.in. takimi cechami osobowości jak : innowacyjność, operatywność oraz zdolność do samodzielnego działania. Współczesny absolwent starający się o pracę, musi więc już podczas procesu rekrutacji przekonać swojego przyszłego pracodawcę, że jest właściwym i pod każdym względem idealnym kandydatem. Pracownik stanowi wizytówkę firmy, pracodawcy zwracają również uwagę na wygląd zewnętrzny potencjalnego kandydata. Aby sprostać wymaganiom pracodawców młodzi ludzie już w czasie edukacji muszą zdobywać wiedzę na temat rynku pracy i jego wymogów. Powinni również doskonalić swoje umiejętności interpersonalne i realnie oceniać własne możliwości. Aby ułatwić młodym ludziom wejście na rynek pracy Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim oferuje absolwentom przewidziane w *ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* usługi i instrumenty rynku pracy:

- pomoc w poszukiwaniu pracy w kraju, jak i za granicą,
- poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa,

⁴ Badanie aktywności zawodowej absolwentów w kontekście realizacji programu „Pierwsza Praca”, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy, Warszawa 2008

- szkolenia i przekwalifikowania zawodowe,
- stypendium na kontynuowanie nauki,
- staże zawodowe,
- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej.